

Naše mise:

„Kdekoli a kdykoli ve službě demokracii, lidským právům a občanské společnosti.“

Společné aktivity

DEMAS se rozrůstá! Během léta se rozšířil o dvě nové organizace

DEMAS s potěšením vítá mezi svými novými členy [Nezávislé Sociálně Ekologické Hnutí Nesehnutí](#) a [Národní síť místních akčních skupin](#). Obě organizace přinášejí do naší platformy nové

zkušenosti a perspektivy – Nesehnutí se dlouhodobě věnuje prosazování hodnot lidských práv, rozvoji občanské společnosti a ochrany životního prostředí, zatímco Národní síť místních akčních skupin podporuje rozvoj místních komunit a participativních projektů nejen po celé ČR, ale i v zahraničí.

NESEHNUTÍ

Aktivity jednotlivých členů

Agora CE

Ideaton simulačních her v Moldavsku

Agora v rámci programu transformační spolupráce v Moldavsku, ve spolupráci s partnerskou organizací Millennium, vzdělává učitele a pracovníky s mládeží v inovativních metodách neformálního vzdělávání. V červnu 2025 proběhl týdenní Ideaton, během kterého účastníci z různých moldavských regionů vyvíjeli vzdělávací simulační hry na témata participativního rozpočtování, genderových stereotypů, kariérního poradenství a lidských práv. Tento praktický trénink umožnil účastníkům osvojit si plánování, tvorbu rolí, facilitaci a evaluaci her. Účastníci ocenili kvalitu lektorského vedení, týmovou spolupráci a možnost aplikovat nové dovednosti v praxi. Projekt pokračuje v přípravě finálních verzí her, které budou v nadcházejícím školním roce testovány s cílovými skupinami mladých v Moldavsku. Výstupy projektu přispějí k aktivnímu zapojení mladých lidí formou interaktivního učení a podpoře rozvoje občanské společnosti.

Amnesty International

Amnesty International se v létě věnovala mimo jiné ochraně práv queer lidí. V červnu jsme vyrazili podpořit **Budapest Pride** v reakci na nově přijatou homofobní legislativu. Vezli jsme s sebou desítky pohlednic, které lidé z Česka

kupovali a posílali naším prostřednictvím vzkazy solidarity do Maďarska. Omezování tamního práva na shromažďování bylo naším tématem i na domácím **Prague Pride**, kde měla velký úspěch i debata o vlivu Anti Human Rights hnutí na práva queer lidí.

Společně s deníkem Alarm a dalšími organizacemi jsme měsíc před volbami do Poslanecké

sněmovny spustili [volební kalkulačku](#) a interaktivní mapu, které sledují, jak se kandidující politici a političky staví k interrupcím a reprodukční spravedlnosti. Zároveň s politiky natáčíme na předvolebních mítincích videa a ptáme se jich na názor ohledně ukotvení práva na **interrupci v české ústavě**. Petici za interrupce v ústavě podepsaly už desítky tisíc lidí. [Přidáte se?](#)

Arcidiecézní charita Praha

Čeští dárci podporují studenty teologie v Bělorusku

Jediný katolický teologický seminář v celém Bělorusku se nachází ve městě Grodno a čelí vážným finančním výzvám. Škola nedostává žádné finanční prostředky od státu a je zcela závislá na darech od věřících a zahraničních podporovatelů. Finance potřebné na vzdělávání budoucích kněží přicházejí i od českých dárců v rámci programu [Adopce na dálku®](#) Arcidiecézní charity Praha. Ti v současné době pomáhají 36 seminaristům, kterým hradí studijní náklady.

Program přináší i osobní vazby. Dlouhodobá korespondence mezi dárci a podporovanými studenty často přerůstá v trvalá přátelství. Příkladem je nedávné setkání seminaristy Daniila s jeho českým podporovatelem panem Miroslavem během pouti do Říma v italské Padově. „*Měl jsem pocit, že se setkávám s dávným přítelem. Vyprávěli jsme si o běžných věcech, o životě v Česku i v Bělorusku, ale také o studiu a plánech do budoucna,*“ říká Daniil. „*Jsem šťastný, že jsem pana Miroslava mohl osobně poznat a poděkovat mu za všechnu jeho podporu,*“ dodal.

Arnika

V létě 2025 pokračovali moldavští dobrovolní rangeři s podporou Arniky v ochraně cenných území v rámci projektu Natura 2000 a připravili [nové vzdělávací aktivity](#) pro veřejnost. Na Dněstru se lidé z obou břehů [setkali při exkurzích a na nové naučné stezce](#) – společně vyráběli ptačí budky a pomáhali značit chráněná území. Tyto akce přispívají k posilování důvěry mezi komunitami, které řeka politicky rozděluje. Velký úspěch zaznamenal také projekt LIFE ChemBee, jehož se Arnika účastní. V osmi zemích EU se jeho prostřednictvím k odhalování škodlivých

látek v domácnostech vyškolilo více než 1 300 „[chemických ambasadorů](#)“, kteří provedli přes sedm tisíc kontrol. Zkušenosti z projektu ukazují, že lidé jsou připraveni aktivně měnit své zvyklosti, pokud dostanou praktické nástroje a podporu. V Bosně a Hercegovině Arnika [připravila stínovou zprávu](#) o naplňování Aarhuské úmluvy, jejíž závěry představila v červnu 2025. Ukazuje, že ačkoli se mezi lety 2021 a 2024 zlepšil přístup k environmentálním informacím, občané stále čelí při získávání dat, účasti na rozhodování i hledání spravedlnosti zásadním překážkám.

FORUM 2000

Mezinárodní cenu Fora 2000 za odvahu a odpovědnost získá uvězněná gruzínská novinářka Mzia Amaghlobeli

29. konference Forum 2000, která se letos uskuteční ve dnech 12.–14. října v Praze, se tradičně zúčastní několik set hostů z více než stovky zemí celého světa. Nejvýznamnější součástí zahájení konference bude v neděli večer slavnostní předání v pořadí již páté [Mezinárodní ceny Fora 2000 za odvahu a odpovědnost](#). V letošním roce bude cena udělena uznávané novinářce a ředitelce gruzínských nezávislých mediálních platforem *Batumelebi* a *Netgazeti Mzie Amaghlobeli*. Ta byla zatčena 11. ledna 2025 během pokojných protestů proti vládním politikám ve městě Batumi. Byla obviněna z napadení policisty a po sedmi měsících strávených ve vyšetřovací vazbě byla 6. srpna odsouzena ke dvěma letům vězení. „*Mzia Amaghlobeli se dlouhodobě staví proti autoritářství, cenzuře a politickému zastrahování. Stala se tak symbolem integrity a odporu vůči*

útlaku, který ohrožuje demokratické směřování země. Její nedávný čin vzdoru – vystoupení proti policejní brutalitě během poklidného protestu a osmatřicetidenní hladovka během

nespravedlivého věznění – je důkazem její oddanosti pravdě, spravedlnosti a lidské důstojnosti,“ říká ředitel Nadace Forum 2000 **Jakub Klepal**.

NESEHNUTÍ

Občanské oko

V uplynulém čtvrtletí jsme uspořádali* workshop na střední zdravotnické škole, kde jsme se věnovali* klimatickému vzdělávání v kontextu profesního zaměření studujících. Proběhl také kreativní workshop *Seedbombs* v Co.Labs a zároveň vznikla redakční rada, která už začala připravovat první články pro web [Moudrá města](#). Nechyběla ani klimatická procházka po Brně, díky níž se účastníci a účastnice mohli* seznámit s konkrétními dopady klimatické krize v městském prostředí.

V nadcházejícím čtvrtletí se chystá další workshop, tentokrát na střední odborné škole, opět zaměřený na klimatické vzdělávání. Zároveň vystoupíme s příspěvkem na odborné konferenci *Klimatická krize a otázka spravedlnosti 2025*. Nadále budeme publikovat nové články na webu [Moudrá města](#), pro které hledáme nové dobrovolnictvo a autorstvo. Rozvíjí se také spolupráce s Telperionem, jejíž konkrétní podoby představíme prostřednictvím pozvánek.

F*ÉRA

Během posledního čtvrtletí jsme realizovali* preventivní workshopy [Bez násilí](#) na středních školách, pokračovali* jsme v nahrávání podcastů *FÉRA: Feministická éra** a zapojili* jsme se do mezinárodního artistického programu v Sarajevu *Inclusive Youth: Art for Impact*, na kterém jsme spolupracovali* s partnery z Bosny a Hercegoviny, Slovenska a Polska.

V příštích měsících budeme mentorovat vzniklé artistické skupiny v tématech genderově podmíněného násilí a queer identit. Chystáme také nové preventivní workshopy — kromě stávajícího *Bez násilí* připravujeme program *Bezpečný a odvážný online prostor* a začínáme vyvíjet workshop sexuální výchovy a prevence sexualizovaného násilí pro střední školy. Součástí naší činnosti budou také workshopy pro vyučující, které proběhnou v rámci konference o duševním zdraví žáků a žákyň a problematice šikany dne

10. října 2025 ve Vzdělávacím institutu pro Moravu v Brně. Kromě toho pořádáme kulatý stůl k roli školních metodiků a metodiček v prevenci v měnícím se světě mladých, moderovaný dialog mezi studujícími a vedením školy (town hall) či veřejnou diskusi na půdě školy, věnovanou prevenci genderově podmíněného násilí.

Za práva zvířat

PESTRÉ JIDELNY VOLIM PRO ZVÍŘATA NESEHNUTÍ

VOLBY UŽ JSOU ZA ROHEM: zjistěte, jak se strany staví k ochraně zvířat a přírody

V uplynulém čtvrtletí jsme se zapojili* do kampaně [Volím pro Zvířata](#), spustili* jsme nábor účastnictva na podzimní aktivity a začali* s vývojem online databáze rostlinných receptur.

V nadcházejícím období nás čekají workshopy na středních školách o udržitelném školním stravování, pokračující vývoj databáze receptur i školení pro školní jídelny, jak připravovat vyvážená a chutná rostlinná jídla. Budeme také propagovat publikaci [Rostlinné recepty \(nejen\) pro školní jídelny](#) a vystoupíme na konferenci organizace Green Dock *Jak na změnu: Změna chování a mindsetu české veřejnosti v projektech neziskových organizací*.

Cesta iniciativy

V červenci jsme završili* naši kampaň za zrušení české výjimky na dovoz ruské ropy. Díky nově přijatému 18. sankčním balíčku na úrovni EU byla tato výjimka skutečně zrušena, a proto už k nám v budoucnu nebude proudit krvavá ruská ropa.

Poslední srpnový týden přivezlo NESEHNUTÍ do Česka tři obránce* kyně lidských práv, kteří* re monitorují masivní porušování lidských práv na dočasně okupovaných ukrajinských územích, jichž se zde dopouští ruská okupační správa. Společně jsme se potkali* s vybranými kandidáty* kami do nadcházejících parlamentních voleb, abychom je informovali o závažném porušování lidských práv, únosech a politických procesech na okupovaných územích Ukrajiny. Zároveň budoucí poslanci* kyně získali* konkrétní představu o tom, jak mohou pomoci těm, na které se ruský režim svými represemi zaměřuje nejvíce...

S koncem roku finalizujeme v jižních regionech Ukrajiny podporu čtyř občanských iniciativ a regionálních nezávislých médií v jejich aktivitách směřujících k větší finanční transparentnosti ukrajinských obcí při obnově infrastruktury a obcí a také v jejich aktivitách přispívajících k ekologické obnově země.

V listopadu přivezeme do Česka dvanáct představitelů a představitelky ukrajinských obcí a ekologických organizací. Zde se seznámí s úspěšnými příklady řešení, jak v malých obcích zajistit čistou pitnou vodu nebo jaké existují možnosti ekologického nakládání s odpadními vodami.

Zároveň vybíráme prostředky na výstavbu solární střešní elektrárny pro [Ivovskou nemocnici sv. Lukáše](#), která pečuje o lidi se závažnými zraněními způsobenými ruskými útoky — nejčastěji o pacienty s rozsáhlými popáleninami či amputacemi končetin. Jsme přibližně v polovině cílové částky a věříme, že do konce roku se nám ji podaří vybrat celou.

Transitions

Rethinking Election Coverage in the Czech Republic

This fall's general election is a critical moment for Czech democracy – and we're determined to help shape how it's covered. Transitions has teamed up with [Respekt](#), the country's premier weekly, to pilot a new approach to political reporting.

The project's goal? To move beyond soundbite politics and deliver context-rich, solutions-oriented stories that truly serve the public interest. Read the full report on our [website](#) and see how these methods can elevate election journalism everywhere.

Project in Focus: LEVEL-UP, Where Media Literacy Meets Play

How do you teach media literacy in a way that actually sticks? You play. LEVEL-UP is our playful approach to digital literacy. Spain's Maldita.es is leading the project, joined by the ARC Fund from Bulgaria and Transitions, aimed at helping older adults build critical skills through interactive and game-based experiences.

More here: [Read the full story](#).

2024 Rewind! Our 2024 Annual Report Is Out

From empowering journalists to forging new partnerships, 2024 was a year of growth and celebration (our 25th birthday!). Full report [here](#).

Transparency International ČR

Jak (ne)snadné je v Česku mocensky ovládnout státní instituci či úřad? Analýza TI ukazuje nesourodost nastavení a problematická místa

Analýza Transparency International ČR (TI) porovnává 30 organizací, úřadů a agentur, které jsou součástí státního aparátu, z pohledu jejich nezávislosti na externích mocenských či politických vlivech. Výzkum ukazuje, jak podstatně se nezávislost institucí v některých aspektech liší, jak nekonzistentní je plošné

systémové nastavení a kde je největší prostor pro zlepšení.

Ten vidíme především u [Digitální a informační agentury](#) (DIA) a [Státního pozemkového úřadu](#) (SPÚ). Naopak [Vojenské zpravodajství](#) (VZ) či [Úřad pro zahraniční styky a informace](#) (ÚZSI) jsou téměř na svém maximu. Dosažení stoprocentní nezávislosti totiž není vždy žádoucí. Je třeba přihlídnout k tomu, jakou agendu daný úřad řeší a jak je ukotven v právní řádu.

Z hodnocení a následných doporučení, jak vhodně zvyšovat nezávislost vybraných institucí, vyplývá, že se jedná o úkol především pro

zákonodárce než vedení samotných institucí. K zavedení změn do praxe je totiž ve velkém množství případů třeba změny i vícera zákonů.

Proto TI chystá v následujících měsících cílelou debatu s politickou reprezentací a zástupci státní správy o efektivním nastavení nezávislosti složek státního aparátu. Nadto na náš výzkum reagovaly více než čtyři pětiny hodnocených institucí a probíhá s nimi konstruktivní dialog.

Celá analýza k přečtení [zde](#)

Tiráž

Činnost DEMAS je určována nezávisle a výhradně členskými organizacemi, nevyjadřuje žádné politické či ideologické postoje nebo zájmy jakékoli instituce.

Třetí číslo Zpravodaje DEMAS vychází v říjnu 2025.

DEMAS
Asociace pro podporu
demokracie a lidských práv
Pohořelec 6
118 00 Praha 1

info@demas.cz / www.demas.cz
<https://www.facebook.com/asociaceDEMAS/>
IČO: 75156539 / DIČ: CZ75156539

Správní rada:
Nadiia Ivanova (místopředsedkyně),
Jakub Klepal,
Marek Svoboda (předseda).

Výkonná ředitelka:
Sabina Malcová

Členské organizace DEMAS:
Agora Central Europe
Arnika
Asociace pro mezinárodní otázky
Burma Center Prague
CEELI Institute
Centrum pro komunitní práci
Češi Tibet podporují
Člověk v tísni
EUROPEUM
Gulag.cz
Nadace Forum 2000

Občanské Bělorusko
Transitions
Transparency International Česká republika

Organizace s pozorovatelským statutem:
Amnesty International
Arcidiecézní charita Praha
Integria
NESEHNUTÍ
Národní síť Místních akčních skupin

© DEMAS – Asociace pro podporu
demokracie a lidských práv, 2025

TRANSITION
Transition Promotion Program

